

Sayı : E-65836846-044-398056

Konu : Etik Onayı

Sayın Arş. Gör. Büşra YİĞİT

İlgi : 25.06.2026 tarihli dilekçeniz.

İlgi yazınız ile "Akademisyenlerde Yapay Zekâ Okuryazarlığı Problemleri ChatGBT Kullanımını Azaltır mı? Dijital Teknoloji Yeterliliğinin Rolü" isimli çalışmanın anket sorularına Etik Kurul onayı talep edilmektedir.

Adı geçen ve ekte yer alan anket soruları, Üniversitemiz Etik Kurulunca incelenerek etik tanım, değer ve ilkelere aykırı bir düzenleme tespit edilmediği, yetkili makamlardan gerekli izinlerin alınması koşuluyla, önerilen anket sorularının etik kurallara uygun olduğu ve etik onayının verildiği ifade edilmiştir.

Konuya ilişkin bilgilerinizi rica ederim.

Prof. Dr. Hanifi PARLAR

Rektör a.

Rektör Yardımcısı

Ek: Etik Onaylı Anket Soruları

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu:

BA288C67-DD9B-4E62-954B-2DA70948FBF5

Adres: Örnektepe Mah. İmrahor Cad. No: 88/2 Beyoğlu/İstanbul

Telefon No: 444 04 13 / 4583 Faks No: 0212 320 70 11

E-Posta: boz@ticaret.edu.tr İnternet Adresi: www.ticaret.edu.tr

KEP Adresi: ticaretuniversitesi@hs02.kep.tr

Belge Doğrulama Adresi:

<https://www.turkiye.gov.tr/istanbul-ticaret-universitesi-ebys>

Bahadır ÖZ

Büro Personeli

Telefon No:

BİLGİLENDİRİLMİŞ ONAM FORMU

Değerli Katılımcı,

Bu çalışma, İstanbul Ticaret Üniversitesi, İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi, araştırma görevlisi Büşra Yiğit tarafından yürütülen “ Akademisyenlerde Yapay Zekâ Okuryazarlığı Problemleri ChatGPT Kullanımını Azaltır mı? Dijital Teknoloji Yeterliğinin Rolü” isimli bir makale çalışmasıdır.

Bu araştırmanın amacı, akademisyenlerin yapay zekâ okuryazarlığı düzeyleri ile problemleri ChatGPT kullanımları arasındaki ilişkiyi incelemek ve dijital teknoloji yeterliğinin bu ilişkideki rolünü belirlemektir. Bu kapsamda, yapay zekâ okuryazarlığının problemleri ChatGPT kullanımını ne ölçüde yordadığı ve dijital teknoloji yeterliğinin bu süreçte açıklayıcı bir değişken olarak katkı sağlayıp sağlamadığı araştırılacaktır. Bu çalışma 18 yaş ve üzeri katılımcıları kapsamaktadır.

Araştırmaya katılımınız tamamen gönüllülük esasına dayanmaktadır. Araştırma sırasında sizden alınan bilgiler grup halinde değerlendirileceğinden, sizden kimlik belirleyici bilgiler istenmeyecektir. Cevaplarınız gizli tutulacak ve sadece araştırmacı tarafından bilimsel çalışmalarda kullanılacaktır. Bu anlamda, araştırma sonuçlarından sağlıklı bilgiler edinilebilmesi için soruların samimi bir şekilde doldurulması ve soruların boş bırakılmaması oldukça önemlidir. Bu çalışma genel olarak kişisel rahatsızlık teşkil edecek soruları içermemektedir. Ancak araştırma sırasında herhangi bir nedenden dolayı rahatsızlık hissederseniz, katılımınızı sonlandırabilirsiniz. Çalışma sırasında sizden istenilen, çalışmada yer alan maddeleri ve/veya soruları boş bırakmamaya özen göstererek samimi bir şekilde doldurmanızdır. Çalışmaya katılım yaklaşık 5 dakika sürecektir. Çalışma hakkında daha fazla bilgi almak için Arş. Gör. Büşra Yiğit’e (E posta: byigit@ticaret.edu.tr) ulaşabilirsiniz. Katılımınız için şimdiden teşekkür ederiz.

Bu çalışmaya tamamen gönüllü olarak katılıyorum ve istediğim zaman katılımımı sonlandırabileceğimi biliyorum. Verdiğim bilgilerin bilimsel amaçlı kullanımını kabul ediyorum.

Evet () Hayır ()

Araştırmacının Adı Soyadı

Büşra Yiğit

İSTANBUL TİCARET ÜNİVERSİTESİ
ETİK KURUL ONAYI ALMIŞTIR
Kurul Tarihi: 30.06.2026
Kurul Karar No: 07-03

DEMOGRAFİK BİLGİ FORMU

1. Yaşınız*
18-24 () 25-34 () 35-44 () 45-54 () 55-64 () 65 ve üstü ()
2. Cinsiyetiniz?
Kadın () Erkek ()
3. Medeni Durumunuz?
Bekar () Evli () Dul () Diğer ()
4. Akademik unvanınız nedir?
() Araştırma Görevlisi
() Öğretim Görevlisi
() Dr. Öğr. Üyesi
() Doç. Dr.
() Prof. Dr.
5. Kaç yıldır çalışmaktasınız?
1 yıldan az () 1-5 yıl arası () 5-10 yıl arası () 11 yıl ve üzeri ()
6. Günde kaç saat çalışmaktasınız?
1-4 saat () 4-6 saat () 6-8 saat () 8-10 saat () 10 saat ve üzeri ()
7. Hangi sektörde çalışmaktasınız?
Özel sektör () Kamu sektörü () Diğer () :
8. Günde kaç saat telefon/ bilgisayar kullanmaktasınız? (İş dışında)
1-4 saat () 4-6 saat () 6-8 saat () 8-10 saat () 10 saat ve üzeri ()
9. ChatGBT kullanım sıklığınız nedir?
() Her gün () Haftada birkaç kez () Haftada bir () Ayda birkaç kez () Çok nadir
10. Ne zamandan beri yapay zekâ araçlarını aktif kullanmaktasınız?
() 6 aydan ay () 6-12 ay () 1-2 yıl () 2 yıldan fazla

İSTANBUL TİCARET ÜNİVERSİTESİ
ETİK KURUL ONAYI ALMIŞTIR
Kurul Tarihi: 30.06.2026
Kurul Karar No: 07-03

Öğretmenlerin Dijital Teknoloji Yeterlikleri Ölçeği Uygulama Formu

Değerli Öğretmenim,

Deneyimli bir öğretmen olarak sizden aşağıda yer alan ifadeleri hangi sıklıkla uyguladığınızı işaretlemenizi rica ediyoruz. Her bir ifade ile ilgili bilgi sahibi olma durumunuz 1’den 5’ e kadar derecelendirilmiştir. Lütfen size uygun olan dereceyi işaretleyiniz. Eğer bir ifade ile ilgili bilgi sahibi değilseniz “Uygun Değil” seçeneğini işaretlemeniz gerekmektedir.

Uygun Değil [UD]	Sıklık zarflarının aralıklarını eşit birimlerde ayırdığı kabul edilmiştir.				
	Asla (1)	Nadiren (2)	Bazen (3)	Genellikle (4)	Daima (5)
Eğer madde ile ilgili bilgi <u>sahibi değilseniz.</u>	Eğer madde ile ilgili bilgi sahibi olup hiç uygulamıyor sanız.	Eğer madde ile ilgili bilgi sahibi olup nadiren uyguluyorsanız.	Eğer madde ile ilgili bilgi sahibi olup bazen uyguluyorsanız.	Eğer madde ile ilgili bilgi sahibi olup genellikle uyguluyorsanız.	Eğer madde ile ilgili bilgi sahibi olup daima uyguluyorsanız.

İfadelerde yer alan bazı terimlerin anlamları şu şekildedir;

Dijital teknoloji: Bilgiyi sayısal kod şeklinde kullanan her türlü elektronik araç ve uygulamaları içerir (video, resim, ses, animasyon, simülasyon, mobil uygulamalar, her türlü yazılım, internet, sosyal medya, bilimsel veri ölçen araçlar vb.)

Bireysel farklılıklar: Öğrenme sürecinde farklılık yaratan öğrenen özelliklerini içerir (zekâ ve yetenekler, ilgiler, öğrenme biçimi, ön bilgi, öğrenmede güdülenme, içedönük ve dışadönük kişilik yapısı, epistemolojik inançlar, öz yeterlik inançları, cinsiyet vb.).

İfadeler iki bölümde gruplanmıştır. İlk bölümde kişisel bilgiler, ikinci bölümde ise 19 ifadeden oluşan 5 kategorili (Likert tipi) bir ölçek bulunmaktadır. **Burada verdiğiniz bilgiler tarafımızdan tamamen saklı tutulacak olup sadece bilimsel çerçevede değerlendirilecektir.**

Cevaplarınızda samimi ve içten olacağınıza inanıyoruz. Bize gönüllü olarak katkı sağladığınız ve zaman ayırdığınız için teşekkür ederiz.

İSTANBUL TİCARET ÜNİVERSİTESİ
ETİK KURUL ONAYI ALMIŞTIR
Kurul Tarihi: 30.06.2026
Kurul Karar No: 07-03

Aşağıdaki ifadelerden her birini okuyup, bu ifadeyi öğrenme-öğretme ortamında hangi sıklıkla yaptığınızı/ yapmadığınızı ya da hiç bilgi sahibi olmadığınızı gösteren sütuna ait olan ve ifadenin hizasında bulunan kutucuğa X şeklinde işaretleyiniz	UD (Uygun Değil)	Asla (1)	Nadiren (2)	Bazen (3)	Genellikle (4)	Daima (5)
1. Konuya uygun dijital teknolojileri seçerim.						
2. Dijital teknolojileri öğrencilerin yaratıcı düşüncelerini geliştirecek şekilde kullanırım.						
3. Öğrencileri dijital materyallerin telif hakları hakkında bilgilendiririm.						
4. Dijital teknolojileri kullanarak öğrencilerin bireysel farklılıklarına uygun öğrenme ortamları oluştururum.						
5. Öğrencilerin öğrenmesini destekleyen yeni dijital teknolojileri kullanmayı öğrenirim.						
6. Öğrencilerin öğrenmesini destekleyen yenilikçi dijital teknoloji uygulamaları ile ilgili sosyal ağlardaki topluluklara katılırım.						
7. Öğrencilerin kendi öğrenme süreçlerini dijital teknolojiler (eğitim yazılımları, sanal sınıf vb.) kullanarak değerlendirmelerini sağlarım.						
8. Öğrenciler için dijital içerikli öğrenme materyalleri geliştiririm.						
9. Dijital teknolojileri kullanarak zengin öğrenme ortamları oluştururum.						
10. Farklı dijital teknolojileri birbirleriyle uyumlu bir şekilde kullanırım.						
11. Öğrencilerin öğrenme süreçlerini çeşitli dijital teknolojiler (e-portfolyo, excel vb.) kullanarak değerlendiririm.						
12. Öğrencilerin öğrenmesini destekleyen yeni dijital teknolojileri yakından takip ederim.						
13. İnternette bir konuda arama yaparken farklı kaynaklardan elde ettiğim bilgileri kaynağın güvenilirliğine göre değerlendiririm.						
14. Dijital teknolojileri seçerken ilgili öğrenme kazanımını göz önünde bulundururum.						
15. Dijital teknolojileri öğrencilerin derse aktif katılımını sağlayacak şekilde kullanırım.						
16. Dijital teknolojileri seçerken öğrencilerin bireysel farklılıklarını göz önünde bulundururum.						
17. Ders planında dijital teknolojilerin kullanımına yer veririm.						

Aşağıdaki ifadelerden her birini okuyup, bu ifadeyi öğrenme-öğretme ortamında hangi sıklıkla yaptığınızı/ yapmadığınızı ya da hiç bilgi sahibi olmadığınızı gösteren sütuna ait olan ve ifadenin hizasında bulunan kutucuğa X şeklinde işaretleyiniz	UD (Uygun Değil)	Asla (1)	Nadiren (2)	Bazen (3)	Genellikle (4)	Daima (5)
18. Öğrencilere ders sürecinde çeşitli dijital teknolojiler (sesli ya da görüntülü yanıt, bulut uygulamaları vb.) kullanarak anlık geri bildirim sağlarım.						
19. Öğrenciler arasındaki işbirliğini özendirmek için dijital teknolojilerden yararlanırım.						

İSTANBUL TİCARET ÜNİVERSİTESİ
ETİK KURUL ONAYI ALMIŞTIR

Kurul Tarihi: 30.06.2026

Kurul Karar No: 07-03

Problemlı ChatGPT Kullanımı Ölçeği

Ölçeđin kaynakça bilgileri:

Maral, S., Naycı, N., Bilmez, H., Erdemir, E. İ., & Satıcı, S. A. (2025). Problematic ChatGPT Use Scale: AI-human collaboration or unraveling the dark side of ChatGPT. *International Journal of Mental Health and Addiction*.
<https://doi.org/10.1007/s11469-025-01509-y>

Lütfen maddeleri yanıtlarken kendi ChatGPT kullanım alışkanlıklarınızı dikkate alınız.				
Maddeler	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
1.Başlangıçta böyle bir niyetim olmasa da kendimi sık sık ChatGPT' yi açarken buluyorum.	1	2	3	4
2.ChatGPT'ye erişemediğimde kaygı ya da huzursuzluk hissediyorum.	1	2	3	4
3.ChatGPT kullanımımı azaltmayı denedim ancak başarılı olamadım.	1	2	3	4
4.ChatGPT kullanımı nedeniyle daha önce keyif aldığım etkinliklere ilgimi kaybettim.	1	2	3	4
5.ChatGPT kullanımı, gerekli işleri ertelememe ve oyalanmama neden oluyor.	1	2	3	4
6.Sorunlara yol açmasına rağmen ChatGPT 'ye aşırı zaman ayırıyorum.	1	2	3	4
7.ChatGPT'yi aşırı kullanmam nedeniyle uykusuz kalıyorum.	1	2	3	4
8.ChatGPT ile ne kadar vakit geçirdiğimi ailemden, arkadaşlarımdan veya terapistimden gizledim.	1	2	3	4
9.Kendimi çaresiz veya kaygılı hissettiğimde bu duygularla başa çıkmak için ChatGPT' ye yöneliyorum.	1	2	3	4

Ölçek bilgileri:

Ölçek tek boyutlu bir yapıya sahiptir ve toplam puan üzerinden değerlendirme yapılmaktadır. Ölçekten alınan yüksek puanlar, bireyin ChatGPT kullanımına ilişkin problemlı davranışlar sergilediğini göstermektedir.

Ölçek, ChatGPT kullanan 18 yaş ve üzerindeki bireylerin kullanım alışkanlıklarını ve bu kullanım ile ilişkili olası etkileri değerlendirmek amacıyla kullanılabilir.

Tüm maddeler düz ifadelerden oluşmakta olup ters kodlanan madde bulunmamaktadır.

Uyarılama sürecinde iç tutarlılık katsayısı .903 olarak hesaplanmıştır.

İSTANBUL TİCARET ÜNİVERSİTESİ
ETİK KURUL ONAYI ALMIŞTIR
Kurul Tarihi: 30.06.2026
Kurul Karar No: 07-03

Madde No	YAPAY ZEKA OKURYAZARLIĞI ÖLÇEĞİ	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kısmen Katılmıyorum	Kararsızım	Kısmen Katılıyorum	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
Farkındalık								
1	Akıllı cihazlar ile akıllı olmayan cihazları birbirinden ayırt edebilirim.	1	2	3	4	5	6	7
2	Yapay Zeka teknolojisinin bana nasıl yardımcı olacağını bilmiyorum. ^T	1	2	3	4	5	6	7
3	Kullandığım uygulama ve ürünlerde kullanılan yapay zeka teknolojisini tanımlayabilirim.	1	2	3	4	5	6	7
Kullanım								
4	Günlük işlerimde bana yardımcı olması için yapay zeka uygulamalarını veya ürünlerini ustalıkla kullanabilirim.	1	2	3	4	5	6	7
5	Yeni bir yapay zeka uygulamasını veya ürününü kullanmayı öğrenmek benim için genellikle zordur. ^T	1	2	3	4	5	6	7
6	İş verimliliğimi artırmak için yapay zeka uygulamalarını veya ürünlerini kullanabilirim.	1	2	3	4	5	6	7
Değerlendirme								
7	Bir yapay zeka uygulamasını veya ürününü bir süre kullandıktan sonra kapasitesini ve sınırlarını değerlendirebilirim.	1	2	3	4	5	6	7
8	Belirli bir görev için çeşitli yapay zeka uygulamaları veya ürünleri arasından en uygun olanını seçebilirim.	1	2	3	4	5	6	7
9	Yapay zeka tarafından sunulan çeşitli çözümler arasından uygun olanını seçebilirim.	1	2	3	4	5	6	7
Etik								
10	Yapay zeka uygulamalarını veya ürünlerini kullanırken her zaman etik ilkelere uyarım.	1	2	3	4	5	6	7
11	Yapay zeka uygulamalarını veya ürünlerini kullanırken gizlilik ve bilgi güvenliği konularına asla dikkat etmem. ^T	1	2	3	4	5	6	7
12	Yapay zeka teknolojisinin kötü amaçlı kullanılmaması için her zaman dikkatliyimdir.	1	2	3	4	5	6	7

*T, ters kodlanmış maddeleri ifade eder.

İSTANBUL TİCARET ÜNİVERSİTESİ
ETİK KURUL ONAYI ALMIŞTIR

Kurul Tarihi: 30.06.2026

Kurul Karar No: 07-03